Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

K'nijntje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 14 mei 2019

Samenvatting

Kinderopvangorganisatie: Stichting Kinderopvang
Den Helder

LRK-nummer: 204262859

Totaal aantal doelgroeppeuters: 3

Samenvatting
De inspectie heeft op 31 januari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf K'nijntje. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?
We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met het programma Startblokken waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken en is er een aantrekkelijke tuin voor de kinderen aangelegd. De pedagogisch medewerkers passen de speelhoeken bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie die ze over de doelgroeppeuters hebben, over aan de groepsleerkracht van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Tot slot volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?
Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt nog onvoldoende in beeld of de doelgroeppeuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding van het kinderdagverblijf werkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie maar maakt nog geen plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden en hoe en wanneer de voorschool dit wil bereiken.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf K'nijntje.

Werkwijze
Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groepen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de zorgcoördinator en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport meegenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
- V Voldoende
- G Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderingen weer per standaard op kinderdagverblijf K'nijntje.

Conclusie
We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf K'nijntje als voldoende. Zes van de acht standaarden zijn voldoende.

Context
Kinderdagverblijf K'nijntje is gevestigd aan de A.R. Verschoorlaan 25 in Den Helder. Peuters uit allerlei lagen van de bevolking bezoeken K'nijntje. De peuters stromen als zij vier jaar worden meestal uit naar de in de buurt gelegen cbs De Fontein en obs De Duynvaerder.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD
De GGD-toezichthouder heeft op 6 augustus 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht
- niet van toepassing

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf K'nijntje.

3.1. Ontwikkelingsproces:

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP6 Samenwerking		●	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van K'nijntje gebruiken de vve-methode Startblokken. In het gebruikte digitale systeem is het thema uitgewerkt en zijn de daarbij behorende activiteiten uitgewerkt en doelen vermeld. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheid voor verbetering. Kinderdagverblijf K'nijntje heeft verschillende speelhoeken ingericht, waaronder een bouwhoek en themahoek (dieren) en een voorleestafel. Wat zou bijdragen aan de doelstellingen van vve is, dat in de inrichting nog meer aandacht wordt besteed aan het ontdekkend leren van peuters door 'echte' materialen aan de hoeken toe te voegen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument (Horeb). De voorschool gebruikt de observatiegegevens om passende educatie aan te bieden aan peuters. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers veelal de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op een vast moment in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De ontwikkelingsstimulerende plannen worden opgenomen in de planning. Wat beter kan is dat deze plannen nog meer een sturend instrument worden voor de pedagogisch medewerkers.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm klimaat.
Zij organiseren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij- en begeleid spel. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als tussen peuters onderling.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Aandacht blijft nodig voor sommige educatieve vaardigheden van de pedagogisch medewerkers, zoals het aanleren van strategieën aan peuters en het geven van feedback op resultaat en proces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers verzorgen een overdracht van de kindgegevens richting de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is dit een 'warme overdracht'. In een gesprek met de groepsleerkracht van groep 1 van de basisschool bespreken zij de peuter en geven achtergrondinformatie over het kind.
De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft.
De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de

ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan wat aan bod gekomen is zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Ouders, met name anderstalige ouders, kunnen nog meer gestimuleerd worden om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen met hun kind.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie:

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter. Hoewel het team zich inspant om de peuters zover mogelijk in hun ontwikkeling te brengen stellen de leiding en de pedagogisch medewerkers nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool weet daarom ook niet of de (doelgroep) peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie:

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	●		
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als kan beter.

De houder van het kinderdagverblijf K'nijntje heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken en welke ambities daarbij horen. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op. De leiding van K'nijntje organiseert zes keer per jaar een thema-avond voor alle pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf. Op deze avonden wordt gewerkt aan de thema's voor de komende periode en aan inhoudelijke kwaliteitsverbetering van het werk.

Naast deze positieve punten zien wij ook mogelijkheden voor verbetering. De leiding van het kinderdagverblijf heeft nog geen (verbeter)doelen voor de locatie geformuleerd. De leiding evalueert nog niet via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit het pedagogisch beleidsplan. Ook brengt de leiding nog niet regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld en neemt op basis daarvan planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.
De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen.
In het onderzoek is niet duidelijk naar voren gekomen in hoeverre de pedagogisch medewerkers aangesproken worden op de gemaakte afspraken. Groepsobservaties vinden soms plaats, maar dit kan volgens ons systematischer.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.
De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betrekt bij de ontwikkeling van haar beleid, onder andere door ouderenquêtes. Hierbij is de wijze waarop K'nijntje de dialoog aangaat over het gevoerde beleid met de anderstalige ouders een aandachtspunt.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij hebben kennis genomen van het concept kwaliteitsonderzoek van KDV K'nijntje. Het bezoek van de inspecteur aan onze locatie hebben wij als positief en informatief ervaren. Mooi om te lezen wat er al goed gaat bij ons op de opvang, dat gezien wordt dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met het ontwikkelingsniveau van de peuters en dat de sfeer op de groep als prettig wordt ervaren.

Wij nemen de adviezen uit het rapport ter harte en gaan als organisatie aan de slag met de borging van de ontwikkelingsresultaten van de voorschool. Organisatie breed zullen wij aan de slag gaan met het advies de ontwikkelingsresultaten van de voorschool systematischer te monitoren en vast te leggen, zodat beter duidelijk wordt of een kind voldoende voorbereid is op de basisschool. Via onze procedure pedagogische deskundigheidsbevordering coachen wij alle pedagogisch medewerkers binnen onze organisatie. Dit is onderdeel van de wet IKK. Op dit moment wordt er vooral gecoacht op het gebied van pedagogisch handelen. Uit het kwaliteitsonderzoek komt naar voren dat de leiding nog niet regelmatig het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld heeft en daarvan planmatig en doelgericht maatregelen neemt ter verbetering. Wij zijn ons hier van bewust en gaan met onze afdeling pedagogiek aan de slag hoe wij dit kunnen verbeteren.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060